

T.K.P nin S E S I

31 Mayıs 1973 Ö.

Türkiye Komünist Partisinin Sesi, bu Perşembe akşamı yapacağı yayınında haber bülteninden sonra "Türk-Işin 9. Genel Kurulu" başlıklı yorumu ve "Büyük şairimiz komünist Nazım Hikmeti ve ile büyük romancımız Orhan Kemal'i anıyoruz" başlıklı kompozisyonu dinleyicilerine sunacaktır.

Burası T.K.P nin Sesi, S.D. önce haberleri veriyoruz...

HABERLER

--- 3 Haziran günü büyük şairimiz komünist Nazım Hikmetin 10'cu, büyük hikâyeci ve romancımız Orhan Kemal'in 3'cü ölüm yıldönümüdür. Türkiye işçi sınıfı, ilerici yurtsever güler, komünistler, sosyalistler, emekçi halkımız, dünya demokratik ve barışsever kamuoyu komünist şair Nazım Hikmetin ölümünün 10'cu yıldönümünü, Orhan Kemal'in de 3'cü ölüm yıldönümünü büyük bir saygıyla anacaklardır. Yabancı ülkelerde çalışan işçi ve öğrencilerimiz, ~~onların~~ kurdukları ilerici devrimci örgütler de halkımızın bu iki büyük <sup>sanatçısını</sup> ~~özanını~~ saygıyla anacaklardır.

Türkiye Komünist Partisinin bu iki neferi, yaşarken tabii <sup>olarak</sup> yaşıyor-  
du, <sup>ama</sup> öldükten sonra da yaşıyor ve yaşayacak komünistlerin, devrimci-



2  
lerin kalplerinde, nice ölümsüzler gibi. Halkımızın mutluluğu için  
savaşanlara, ülkemizin kurtuluşu, bağımsızlığı için savaşanlara, Türki-  
yenin güzel yarınları için canını <sup>dağı</sup> ~~bile~~ esirgemiyehlere saygı borç-  
luyuz. Başlar eğilsin bu iki komünist <sup>sanatçının</sup> ~~ezenin~~ karşısında.

S.D. yayınınımızın sonunda " Büyük şairimiz Nazım Hikmet <sup>ve</sup> büyük  
romancımız Orhan <sup>K</sup>emali anıyoruz" başlıklı kompozisyonumuzu dinliye-  
ceksiniz.

--- Pazartesi günü Ankarada başlayan Türk-İş'in 9'cu kongresi  
çalışmalarına devam ediyor. Türk-İş'in başını tutan Halil Tunç ve  
Seyfi Demirsoy gibi sarı sendika ağaları, elektrikli bir hava için-  
de çalışmalarına devam eden kurultaya/patronların siyasi temsilci-  
lerini davet ettiler ve kürsüyü onlara teslim ettiler. Genel kurul  
çalışmalarına başlar başlamaz sıkıyönetimci, faşist, <sup>yani</sup> işçi, emekçi  
düşmanı, yabancı tekellerden, yerli ortaklarından, toprak ağalarının

dan



3  
yana ne kadar politikacı varsa / hepsi Türk-işin genel kurulunun kür-  
süsünden geçti. Feyzioğlu, Türkeş gibi azıllı faşistler, işçiyi kurşun-  
latan Demirelin temsilcisi, İnönü gibi işçi sınıfını talan düzenine  
peşkeş çekenler / Türk-iş genel kurul toplantısında boy gösterdiler.  
Kongrede konuşması gereken gerçek işçi temsilcilerine söz verilmiyor.  
Bu durumu protesto eden bazı delegeler tarafından / imzalanan bir  
önerge kurultay başkanlığına verildi. Önergede, kongrede Türk işin  
başını tutan sarı sendika patronlarının faaliyetlerinin incelenmesi,  
onların işçi sınıfına karşı izledikleri ihanet politikasının açıklan-  
ması, işçi haklarına yapılan saldırıların önlenmesi ve \$\$\$ bir işçi  
gazetesi çıkarılması öneriliyor.

S.D. haber bültenimizin sonunda bu konuda bir yorum dinliyeceksiniz.  
--OYAK adını taşıyan ve bu başındaki paşaların kurdukları holdingin  
5.ci kurulu toplantısı yapıldı. Toplantıda, cuntacı generallerin kutuplaştığı



OYAK'ın 10 yıl içinde 1 milyar 330 milyon lira kâr sağladığı açıklandı. OYAK, Türkiye ekonomisini tamamiyle militarist raylar üzerine oturtmayı amaçlayan bir tröstür. Bu holding, emperyalist tekellerle en büyük silâh fabrikatörleriyle işbirliği yaparak emekçi halkımızın sırtından mily<sup>a</sup>onlar vurmaktadır. OYAK tröstünün başını tutanlar, 12 Mart ültimatomunu hazırlayan, iki yıldan fazla bir zamandır memlekette faşist bir dikta rejimi uygulayan, ilerici yurtsever güçleri zindanlara atan, idam cezalarına çarptıran cuntacı paşalar Sunay, Sancar, Gürler, Tamaçlardır. Bunların izledikleri militarist politika, harp sanayii tekellerine, yerli işbirlikçi vurgunculara servetler kazandırıyor, halk yığınlarına ise açlığa, işsizliğe, sefalete sürüklüyor. TKP, OYAK holdingini oluşturan cuntacı generallerin halk düşmanı politikalarını demaske etmekten geri durmamıştır, durmayacaktır.

— Adananın Karşıyaka semtinde meydana gelen sel baskınından ölenlerin sayısı 14 'de çıkmıştır. Talû hükümeti, evleri ve eşyaları su altında kalan vatandaşlara hiç bir yardımda bulunmamıştır.

Sel baskınından evleri yıkılan vatandaşlar çoluk-çocuğuyla sokak ortasında kalmışlardır. Yiyecek ekmeği bile bulunmayan Karşıyaka sakinleri Talû hükümetinin ilgisizliğini protesto etmektedirler.

Türkiye Komünist Partisinin SESİ, sel baskınından ölen yurttaşların ailelerine, yakınlarına geçmiş olsun der, baş sağlığı diler.



### İşçi direnişleri

Memleketimizde sınıfı savaşı, Talû hükümetinin işçi düşmanı politikası, baskı ve terörüne rağmen, her geçen gün daha yığınsal, daha göze çarpan biçimler alıyor. Patronlar, işverenler/hükümetin işçi düşmanı politikasından alabildiğine yararlansalar da, zincirleme grevler, dayanışma hareketleri ve çeşitli şehirlerdeki direnişler Türkiye işçilerinin yürüttüğü sınıf savaşının yeni bir aşamaya girdiğini doğrulamaktadır.

İzmirde, Metal-İş sendikasına bağlı 5 işyerinde, öteden beri sürdürülen toplu iş sözleşmelerinin patronun işçi isteklerini reddetmesi üzerine sonuca bağlanmaması dolayısı ile sendika grev kararı almıştır. Metal-İş İş Sendikası İzmir şubbesi başkanının yaptığı bir açıklamaya göre, soruna uzlaştırma kurulunda da bir çözüm yolu bulunamazsa, işçiler haklarını alıncaya kadar greve devam edeceklerdir.



Amasya Özel Idare Müdürlüğüne bağlı "Eski Çeltik" linyit işletmelerinde sürdürülen toplu iş sözleşmelerinde de patron işçi isteklerine yanaşmamaktadır. İşçilerin bağlı bulunduğu Maden-İş federasyonu, işçi ücretlerine % 55 oranında zam yapılmasını ve elde edilen 9 milyon liralık karın % 25-ni işçilere primolarak verilmesini istemektedir. Patron ise ücretlere yalnız % 25 oranında zam yapabileceğini, işletmenin elde ettiği karlardan ise işçiye tek kuruş para vermiyeceğini söylemektedir. Sendika yöneticileri bu durum karşısında greve gideceklerini açıklamışlardır.

Istanbul "Serkl Doriyon"külübünde çalışan 55 işçinin yaptığı grev yoklamasında, çoğunluğunun grevden yana olması üzerine grev kararı alınmıştır.

Memleketimizde biri birini izleyen grevler ve bu grevlerin birçoğunun başarı ile sonuçlanması / işçilerimizin sınıf savaşında



her geçen gün tecrübe ve bilincinin arttığını göstermektedir. DISK-e bağlı bütün sendikalar işçi haklarını daha örgütlü bir şekilde savunmakla çok defa patronlara istediklerini kabul ettirebilmektedirler. İşçi sınıfının sürdürdüğü grevlerde ekonomik isteklerin yanısıra, sıkıyönetimin kaldırılması, tutuklu bulunan işçi ve sendika yöneticilerin, diğer ilericilerin serbest bırakılması gibi politik istekler de yer almaktadır.

Türkiye Komünist Partisinin, komünistlerin görevi, işçi sınıfının bu savaşını örgütlemek, ona yön vermektir. Yığınlara inmek, sendikalarda çalışmak, fabrikalarda örgütler kurmak komünistlerin başta gelen görevidir.

--- Alman Sosyalist Birlik Partisinin 9'cu plenumu çalışmalarını tamamladı. Uluslararası alanda yankıları devam eden plenumdan sonra bir bildiri yayınlandı. Bildirde, son iki yıl içinde, sosyalizm kuruculuğunda elde edilen ekonomik, politik, toplumsal ve ideolojik başarılarla yer verilmekte ve geçen iki yıl zarfında 60 'tan fazla ülkeyle diplomatik ilişki kuran demokratik Almanyanın ,Avrupada barışı ve güvenliği savunma politikasına katkıda bulunduğu belirtilmektedir. Bildirde ayrıca, geçen iki yıl içinde emekçilerin maddi ve manevi düzeyinin yükseltildiği, halka yapılan sosyal yardımların etkili bir hale getirildiği açıklanmaktadır.



6 2

--- Islanda hükümeti, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine çağrıda bulunarak, İngiliz balıkçı ve harp gemilerinin Islanda kara sularından derhal geri çekilmesini, İngiliz hükümetinin bu konudaki provakasyonlarına son verilmesini istedi. Birleşmiş Milletler Örgütünde bir konuşma yapan Islanda temsilcisi, İngiliz harp ve balıkçı gemilerinin Islanda kara sularına girmesini ülkenin egemenliğini tehlikeye sokmakla, Birleşmiş Milletler yasasını çiğnemekle suçladı. Islanda hükümeti, İngiltere bu yöndeki provakasyonlarına son vermezse NATO dan çıkacaklarını açıkladı. Islandanın NATO üyeliğinden ayrılacağından korkan NATO kodamanları Brükselde toplandılar ve bu konuyu görüştüler. Fakat, bu sefer de anlaşamadan ayrıldılar.



--- Asyada güvenlik ve işbirliği sorunlarını görüşen uluslararası konferans, Bangladeş Halk Cumhuriyeti başkenti Dacca'da çalışmalarını tamamladı. Konferans, Asyada barış ve güvenliği sağlamlaştırmak, Asya ülkeleri arasında işbirliğini güçlendirmek amacıyla yapıldı. Konferansa katılan heyetlerin oybirliğiyle kabul ettikleri bildiride, Asyada barış, güvenlik ve çok yönlü işbirliği politikasının, kuvete başvurmama, ülkelerin toprak bütünlüğüne saygı, iş işlerine karışmama ve tam eşitlik prensiplerini temeline dayanacağı belirtilmektedir. Karşılıklı yarar temeline dayanılarak çok yönlü ekonomik, kültürel, bilimsel işbirliğinin geliştirilmesi, Asyada barışın ve güvenliğin sağlanması yolunda ilk adım olacağı belirtilen bildiride devamla şöyle denmektedir : "Sovyetler Birliği ile Hindistan, Hindistan ile Bangladeş ve Sovyetler Birliği ile Irak arasında imzalanan barış, dostluk ve işbirliği anlaşmaları, Asyada



barış ve güvenliğin sağlanmasında önemli rol oynamaktadır.

Sovyetler Birliğinin ve öteki sosyalist ülkelerin izledikleri barış içinde yan yana yaşama politikası, Avrupada barışın ve güvenliğin sağlanması için sosyalist ülkelerin ve bütün demokratik güçlerin harcadıkları çabalar, silâhsızlanma ve karşılıklı kuvvet indirim görüşmeleri, Asyada durumun normalleşmesine büyük katkıda bulunmaktadır. Dacca konferansına katılan ülkelerin temsilcileri, kahraman Vietnam, Laos ve Kamboç haklarının haklı davasını desteklemekte, Amerikan emperyalistlerini ve Saygon kukla hükümetini, Paris barış anlaşmasını çiğnemekle suçlamaktadırlar.

Dacca'da yapılan Asya güvenlik ve işbirliği konferansında, Çin yöneticilerinin ulusal kurtuluş hareketine karşı izledikleri ihanet politikasını yeren bir bildiri yayınlandı. Bildiride, Çin yöneticilerinin Bangladış kurtuluş hareketine karşı giriştikleri ihanet



politikası ve Pekin idarecilerinin <sup>B</sup>angladeşin Birleşmiş Milletler Örgütüne üye alınmasına karşı çıkmaları sert bir şekilde protesto edilmekte, Çin yöneticilerinin bu iki yüzlülüğü politikası Asya kıtasında durumun normalleşmesini engell<sup>iyor</sup>maktadır" denmektedir. Konferansta alınan kararlarda, Asyada bulunan bütün emperyalist askeri üslerin ve blokların kaldırılması, bu bölgede yapılan her türlü nükleer denemelere son verilmesi istenmektedir.

— Arjantin cumhurbaşkanı Kampora, görevine başlaması dolayısıyla Mecliste yaptığı bir konuşmada, askeri cunta döneminde tutuklanıp zindana atılan bütün siyasi tutukluları kapsayan genel af çıkarıldığını açıkladı. 11 Mart'ta yapılan genel seçimlerde cumhurbaşkanı ~~seçilen~~ seçilen <sup>H</sup>ektor Kampora, cunta tarafından yasaklanan Arjantin Komünist Partisinin de serbest bırakıldığını bildiridi. Kampora,



ülkenin doğal zenginliklerini sömüren emperyalist tekellerin hakimiyetine son verileceğini, dışta <sup>ile</sup> bağımsızlık ilkesine dayanan bir politika izleneceğini söyledi.

|| Ektor Kamporanın başkanlığındaki yeni Arjantin hükümeti, işbaşına gelir gelmez sosyalist Kübayla diplomatik ilişkiler kurdu.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

31.5.1973 Öm.

### Türk-İş'in 9. GENEL KURULU

Türk-İş'in 9'cu genel kurul toplantısına katılan 272 delegenin çoğu bir birine şu soruyu soruyor: kürsüye çıkmak, konuşmak ve derdimizi dökmek sırası bize ne zaman gelecek ?

Gerçekten de genel kurul çalışmalarına başlar başlamaz, sıkı-yönetimci, faşist, kısacası işçi, emekçi düşmanı, yabancı tekellerden, yerli ortaklarından, toprak ağalarından yana ne kadar politikacı varsa hepsi de Türk-İş genel kurulunun kürsüsünde boy gösterdi. Feyzioğlu, Türkeş gibi azıllı faşistler , işçiyi kurşunlatan Demirel-in temsileisi, İnönü gibi işçi sınıfını talan düzenine peşkeş çekenler Türk-İş genel kurul toplantısında hazırıldılar.

İşbirlikçi burjuvazinin, büyük toprak ağalarının çıkarlarını savunan politikacılar Türk-İş'in 9. genel kurulunda politik bir



gösteriye giriştiler. Bu gösteriden maksat, işçi sınıfına, memleket kamuoyuna birlik<sup>te</sup> olduklarını, aralarından su sızmadığını göstermektir. Çelişkilerini, çatışmalarını işçi sınıfına göstermemek, memleket kamuoyundan gizlemektir. İşbirlikçi burjuvazinin temsilcilerine bu imkânı Demirsoy-Tunç gibi sendika ağları verdi. Bu, sarı sendikacılığın işçi sınıfına karşı hiyanetlerinden bir yenisidir.

Türk-iş kongresinin kürsüsüne sahip çıkmak, onu işçi sınıfının davalarının ortaya konduğu ve çözüm yollarının arandığı bir ~~yer~~<sup>forum</sup> haline getirmek ne kadar önemliyse, kürsüden işçi sınıfına, memleket kamuoyuna verilecek yön ve fikirler de o kadar önemlidir. Tunç-Demirsoy kliği bunu <sup>çok</sup> iyi bilmektedir. Bunu iyi bildikleri içinde Tunç-ve Demirsoylar, ~~kurultayın~~ kurultayın daha ilk gününde kürsüyü işçi düşmana politikacılara teslim ettiler ve sıra işçi temsilcilerine gelince bu işi engellemenin yollarını aradılar.



Dünyanın hiç bir yerinde, sendikaların toplantılarında bu gibi rezalet görülmüş değildir. Gerçek sendikacılar,işçinin davasından yana çıkan onun haklarını savunan sendikacılar burjuva iktidarının, kapitalist sınıfın temsilcilerini kongre salonuna sokmazlar ve onlara kürsüyü teslim etmezler. Oysa, Türk-İş'in 9.kongresinde bunun tam aksini görüyoruz. Ve bu işi örgütliyenler,gerçek işçi temsilcilerinin konuşmasını engellemeye çalışanlar, işçi davalarını yeniden hasıraltı etmeye yeltenenler,sarı sendika patronu Tunç ve Demirsoylardır. Bu,Türk-İş'in, yani 600-700 bin işçiyi çatısı ~~altında~~ ~~xx~~ altında örgütleyen konfederasyonun kongresi midir,yoksa burjuva partilerinin genel toplantısı mı?

İşçi sınıfının çözüm bekleyen sınıfsal ve ulusal sorunları pek çoktur.Hattâ öylesine çoktur ki,Türk-İş genel kuruluna ayrılan



günler bu sorunların ortaya konmasına bile yetmez.

İşçi sınıfı hedeflerine ulaşabilmek için, her şeyden önce sendikal plânda birliği sağlamalıdır. İşçi sınıfı bu birliği sağlamak için de her şeyden önce buna karşı çıkan ve Amerikan emperyalistlerinin gizli ve açık ödenekleriyle ayakta tutulan Tunç-Demirsoy kliğini başından uzaklaştırmalıdır. Bugünkü iktidar ve sıkıyönetimci paşalar işçi haklarına karşı somut bir saldırıya geçmek gayreti içindedirler. İşbirlikçi burjuvazi, Devlet Güvenlik Mahkemeleri tasarısıyla işçi sınıfına ve öteki demokratik, anti-emperyalist güçlere karşı yeniden teröre geçmek istemektedir. Türk-İş'in Ankara'da çalışmalarına devam eden kongresinde bu konulardan söz bile edilmemektedir. Tasarlanan sıkıyönetimin sivil <sup>elbise</sup> ~~sivil~~ ile devamıdır. İşte bu tasarıda işçi sınıfının grev ve toplu sözleşme hakları ağır bir tehdit altına girmiştir.



~~Sonra~~ İşçi sınıfının belini büken başlıca ve herşeyden önce ele alınması gereken sorun pahalılık ve enflasyondur. Yalnız ~~göçen~~ son bir yıl içinde fiyatlar % 38 oranında arttı. Emekçi halkın kullandığı tüketim mallarındaki artışlar hesaplanacak olursa bu rekam  $\frac{1}{60}$  da üstüne çıkacaktır. Bazı tüketim mallarındaki fiyat artışları yüzde yüzdür. Örneğin, nohutun kilosu 5, kuru fasulyenin 7, zeytinin 8, beyaz peynirin 16 liraya yükseldi. Ekmeğin kilosu ise iki liradır. Buna paralel olarak ordu masrafları, NATO harcamaları yıldan yıla artmaktadır. Bütçenin ~~3/2~~ <sup>üste ilası</sup> askeri harcamalara ayrılmaktadır. Bu paralar ise işçi sınıfının, emekçi yığınların sırtından çıkmaktadır. Sonra, bugün işsizlik <sup>başlı başına</sup> bir sosyal sorun olarak ortada duruyor. Her yıl dış ülkelere 150 bin işçi çıkıyor. Bunların yığın yığın sorunu var. Bunların birçoqları Türk-iş üyesi, <sup>dış</sup> Fakat Türk işin başını tutanlar bu işçilerimize sahip çıkacakları



yerde , onların sömürülmesinde büyük burjuvaziye ve yabancı tekeller<sup>re</sup> yardımcı oluyorlar. Amerikan emperyalizmi Demirsoylara, Tunçlara milyonlarca kirayı boşuna vermiyor. Bunlar kazın geleceği yerde<sup>n</sup> tavuğu esirgemiyorlar.

Yukarıda sıraladığımız bütün bu sorunların çözümlenmesi için işçi haklarının tepesinde sallanan <sup>a</sup>Demokles kılıcını ortadan kaldırmak, işçi sınıfına ve bütün emekçilere hak ettikleri yaşama olanağını sağlamak, ve her şeyden önce de işçi sınıfının sendikal birliğini kurmak lâzımdır. Bu da ancak <sup>a</sup>Hütil Tunç-Demirsoy kliğini Türk-işin başından atmak, işçi hareketini, sınıf savaşı temeline daha sağlam oturtmakla olacaktır. Bu alanda komünistlere, büyük görev ve ödevler düşmektedir. Sendikalarda çalışmak, işçi hareketini örgütlemek, fabrikalarda komiteler kurmak komünistlerin vazgeçilmez görevidir.

31.5.973.Öm.

Büyük şairimiz Nazım Hikmeti ve büyük romancımız Orhan Kemal  
anıyoruz.

Nazım Hikmet komünisti. Türkiye Komünist Partisinin yorulmaz bir savaşçısıydı. Halkımızın bu yüce ozanı TKP'nin dışında, proletaryanın savaş ateşlerinin ötesinde düşünülemez. Proleter şair, bütün hayatını ve sanatını işçi sınıfının, emekçi halkımızın ekmek ve hürriyet savaşına, sosyalizm savaşına adadı. Nazım, işçi sınıfının öncü, savaşkan kolu olan TKP nin savaşlarını dağ misali yüceltti, bu dev savaşım türküsünü çağırdı, bu savaşı sokaklara çıkardı. Onun türkülerisi en önde saldırıyor düşmanlara, İstanbulda Kanlı Pazarlarda, Ankarada Altındağlarda, Zonguldakta-Kozluda, İzmitte, Karbükte, Kızıldere, Türkiye'nin dört ~~bir~~ bucağında, işçi yataklarında, üniversite salonlarında, ~~evlerin önünde~~ <sup>günüyor</sup> duruyor Nazımın türküleri.



Nazım Hikmet sadece şair değildir. O, fabrikada sömürülen işçinin , toprak ağlarının zulmü altında inliyen ve toprak hasreti çeken köylünün dostudur. Emperyalizm, sömürgeciliğin düşmanıdır, ulusal ve sosyal kurtuluşları için savaşanların dostudur. Nazım, eserlerinde açların ıstırabını dile getiren büyük bir ozandır. Milli Kurtuluş Savaşımızı onun kadar canlı, onun kadar yürekten savunan , dile getiren bir <sup>başka</sup> şair Türkiye de yetişmemiştir. Nazım Hikmet harp düşmanıdır, barış <sup>in</sup> savunucusudur, barışı savunduğu için yazdığı şiirler dünya ölçüsünde yayılmış, 80 den fazla dile çevrilmiştir.

Nazım,halkımızın ulusal bağımsızlık,kurtuluş,yepyeni bir düzen uğrundaki savaşına,işçi sınıfının sosyalizm için verdiği savaşı her türlü baskı,ezgi ve sömürüye karşı yürütülen savaşı çok genç yaşında,daha 19'unda girmiştir. Ve ilk günden itibaren "kırk hara- milere,onlara destek olan Türkiye'nin gerici çevrelerine karşı baltasını bilemiş ve yiğitçe saldırmıştır.Bu savaşta "Kerem gibi yanmıştır", "Koroğlu gibi gürz" sallamıştır.Büyük ozan,şiirleriyle, Marksçı-Leninci fikirleriyle bugün de bütün devrimcilere aşık tutu- yor.İşkence odalarındaki,cellâtların elindeki devrimcilerin kalp- lerinde yanan inancı tazeliyor,onlara yeni bir güç veriyor.

Nazım da ölümlüydü herkes gibi.Ama bugün de yaşıyor halkımı- zın savaşlarında,Türkiye Komünist Partisinin savaş sıralarında.Hal- kımız çok kurbanlar vermiştir ulusal,sosyal bağımsızlık ve kurtuluş



3  
uğrunda. Bugünde bu savaşın, bu kurbanların <sup>ardı</sup>arası kesilmiyor.  
Halkımız, Türkiye işçi sınıfı, yoksul köylüsü, ezilen bütün <sup>insaları</sup> ~~ulusu~~  
kurtuluncaya kadar, savaşta üstün gelinceye kadar durmayacaktır,  
dinmeyecektir bu kanlı savaş. Kahramanlarımız yatıyor Karedenizin  
derinliklerinde. Türkiye Komünist Partisinin kurucusu Mustafa Sup-  
hilerin mezarları bu ~~ssssssss~~ suların karanlık derinliklerinde.  
Ölülerimiz yatıyor Sakaryalarda, Dumlupınarlarda, Kızıldere,  
Beyazıt meydanında, Kanlı Pazar yerlerinde. Nazımı unutmamak bu  
kurbanları unutmamaktır. Nazım ölmedi. Nazım yaşıyor halkımızın  
kurtuluş savaşı ateşleri içinde <sup>ve yaşayacaktır bundan böyle de...</sup>

Orhan Kemal de komünistti. Nazımın hem talebesi, hem de savaş  
yoldaşıydı. İşçi sınıfının sömürüye ve teröre karşı verdiği savaşa,  
halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluş savaşına katıldı, bu savaşta

en çetin cephelerinde yer aldı. Bu görüşlerinden ötürü işbirlikçi büyük burjuvazinin gözünde diken olan Orhan <sup>K</sup>emâl yıllarca zindanlarda yattı ve bunun 3,5 yılını büyük ozan Nazım Hikmetle Bursa ceza evinde geçirdi. Orhan <sup>K</sup>emâl, "emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin sömürü ve baskısından kurtulmadan işçi sınıfı, emekçi halkımız gerçek kurtuluşuna kavuşamaz" <sup>diyi</sup> ~~şeyi~~. Ölümünden evvel Türkiye işçi sınıfına, ilerici, devrimci güçlere bıraktığı vasiyetnamede, komünist Orhan <sup>K</sup>emâl, bütün ilerici, devrimci güçlere <sup>beraber</sup> seslenerek, emperyalizmi yerli işbirlikçileriyle memleketten kovmalarını, işçi sınıfının etrafında birleşmelerini ve işçi sınıfının önderliğinde bir iktidar kurmalarını öneri <sup>yordu</sup>.



T.K.P nin S E S I

31 Mayıs 1973 Ö.

Türkiye Komünist Partisinin Sesi, bu Perşembe akşama yapacağı yayınında haber bülteninden sonra "Türk-İşin 9. Genel Kurulu" başlıklı yorumu ve "Büyük şairimiz komünist Nazım Hikmeti ve büyük romancımız Orhan Kemal'i anıyoruz" başlıklı kompozisyonu dinleyicilerine sonacaktır.

Buresı T.K.P nin Sesi, S.D. Önce haberleri veriyoruz...



HA-BERLER

— 3 Haziran günü büyük şairimiz komünist Nazım Hikmetin 10'cu , büyük hikayeci ve romancımız Orhan Kemal'in 3'cü ölüm yıldönümüdür. Türkiye işçi sınıfı, ilerici yurtsever güler , komünistler, sosyalistler, emekçi halkımız, dünya demokratik ve barışsever kamuoyu komünist şair Nazım Hikmetin ölümünün 10'cu yıldönümünü, Orhan Kemal'in de 3'cü ölüm yıldönümünü büyük bir saygıyla anacaklardır. Yabancı ülkelerde çalışan işçi ve öğrencilerimiz, onların kurdukları ilerici devrimci örgütler de halkımızın bu iki büyük özünü saygıyla anacaklardır.

Türkiye Komünist Partisinin bu iki neferi, yaşarken tabii yaşıyor-  
du, öldükten sonra da yaşıyor ve yaşayacak komünistlerin , devrimci-



lerin kalplerinde, nice ölümsüzler gibi. Halkımızın mutluluğu için  
 savaşanlara, ülkemizin kurtuluşu, bağımsızlığı için savaşanlara, Türki-  
 yenin güzel yarınları için canını bile esirgemeyenlere saygı borç-  
 luyuz. Başlar eğilsin bu iki komünist <sup>sanatçılara</sup> <sup>elçi</sup> ~~özene~~ karşısında.

S.D. yayınımızın sonunda " Büyük şairimiz Nazım Hikmeti ve büyük  
 romancımız Orhan Kemal'i anıyoruz " başlıklı kompozisyonumuzu dinliye-  
 ceksiniz.

— Pazartesi günü Ankarada başlayan Türk-İş'in 9'cu kongresi  
 çalışmalarına devam ediyor. Türk-İş'in başını tutan Halil Tunç ve  
 Seyfi Demirsoy gibi asrı sendika ağaları, elektrikli bir hava için-  
 de çalışmalarına devam eden kurultaya patronların siyasi temsilci-  
 lerini davet ettiler ve kürsüyü onlara teslim ettiler. Genel kurul  
 çalışmalarına başlar başlamaz sıkıyönetimci, faşist, işçi, emekçi  
 düşmanı, yabancı tekellerden, yerli ortaklarından, toprak ağaların-



3  
yere ne kadar politikacı varsa hepsi Türk-işin genel kurulunun kür-  
süsünden geçti. Feyzioğlu, Türkeş gibi azıllı faşistler, işçiyi kursun-  
leten emirelin temsilcisi, İnönü gibi işçi sınıfını talan düzenine  
peşkeş çekenler Türk-iş genel kurul toplantısında boy gösterdiler.  
Kongrede konuşması gereken gerçek işçi temsilcilerine söz verilmiyor.  
Bu durumu protesto eden bazı delegeler tarafından imzalanan bir  
önerge kurultay başkanlığına verildi. Önergede, kongrede Türk işin  
başını tutan serâ sendika patronlarının faaliyetlerinin incelenmesi,  
onların işçi sınıfına karşı izledikleri ihanet politikasının açıklan-  
ması, işçi haklarına yapılan saldırıların önlenmesi ve BİS bir işçi  
gazetesi çıkarılması öneriliyor.

S.D. haber bültenimizin sonunda da konuda bir yorum dinliyeceksiniz.  
—OMAK adını taşıyan ve ordu başındaki peşaların kurdukları holdingin  
5.ci kurulu yapıldı. Toplantıda, cuntacı generallerin kutuplaştığı



4  
OYAK'ın 10 yıl içinde 1 milyar 330 milyon lira kâr sağladığı açıklanmıştır. OYAK, Türkiye ekonomisini tamamıyla militarist raylar üzerine oturtmaya amaçlayan bir tröstür. Bu holding, emperyalist tekellerle en büyük silah fabrikatörleriyle işbirliği yaparak emekçi halkımızın sırtından milyarlar vurmaktadır. OYAK tröstünün başını tutanlar, 12 Mart ultimatomunu hazırlayan, iki yıldan fazla bir zamandır memlekette faşist bir dikta rejimi uygulayan, ilerici yurtsever güçleri zindanlara atan, idam cezalarına karşıtiren cuntacı paşalar Sunay, Bencer, Gürler, Tamaçlardır. Bunların izledikleri militarist politika, harp seneyii tekellerine, yerli işbirlikçi vurgunculara servetler kazandırıyor, halk yığınlarına ise açlığa, işsizliğe, sefalete sürüklüyor. TKP, OYAK holdingini oluşturan cuntacı generallerin halk düşmanı politikalarını demaske etmekten geri durmamıştır, durmayacaktır.



— Adanenin Karsiyake semtinde meydana gelen sel baskinından ölenlerin sayısı 14 'de çıkmıştır. Tefü hükümeti, evleri ve eşyaları su altında kalan vatandaşlara hiç bir yardımda bulunmamıştır.

Sel baskinından evleri yıkılan vatandaşlar çoluk-çocuklarıyla sokak ortasında kalmışlardır. Yiyecek ekmeği bile bulunmayan Karsiyake sakinleri Tefü hükümetinin ilgisizliğini protesto etmektedirler.

Türkiye Komünist Partisinin SEST, sel baskinından ölen yurttaşların ailelerine, yakınlarına geçmiş olsun der, baş sağlığı diler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ



## İşçi direnişleri

Memleketimizde sınıfı savaşı, Talu hükümetinin işçi düşmanı politikası, baskı ve terörüne rağmen, her geçen gün daha yığınsal, daha göze çarpan biçimler alıyor. Patronlar, işverenler hükümetin işçi düşmanı politikasından alabildiğine yararlınsalar da, zincirleme grevler, dayanışma hareketleri ve çeşitli şehirlerdeki direnişler Türkiye işçilerinin yürüttüğü sınıf savaşının yeni bir aşamaya girdiğini doğrulamaktadır.

İzmirde, Metal-İş sendikasına bağlı 5 işyerinde, Üteden beri sürdürülen toplu iş sözleşmelerinin patronun işçi isteklerini reddetmesi üzerine sonuca bağlanmaması dolayısı ile sendika grev kararı almıştır. Metal-İş İş Sendikası İzmir şubesi başkanının yaptığı bir açıklamaya göre, soruna uzlaştırma kurulunda da bir çözüm yolu bulunamazsa, işçiler haklarına alineaya kadar greve devam edeceklerdir.



Amasya Özel İdare Müdürlüğüne bağlı "Eski Çeltik" linyit işletmelerinde sürdürülen toplu iş sözleşmelerinde de patron işçi isteklerine yanaşmamaktadır. İşçilerin bağlı bulunduğu Maden-İş federasyonu, işçi ücretlerine % 55 oranında zam yapılmasını ve elde edilen 9 milyon liralık karın % 25-ni işçilere primolarak verilmesini istemektedir. Patron ise ücretlere yalnız % 25 oranında zam yapabileceğini, işletmenin elde ettiği karlardan ise işçiye tek kuruş para vermiyeceğini söylemektedir. Sendika yöneticileri bu durum karşısında greve gideceklerini açıklamışlardır.

İstanbul "Serik Doriyon" kulübünde çalışan 55 işçinin yaptığı grev yoklamasında, çoğunluğunun grevden yana olması üzerine grev kararı alınmıştır.

Memleketimizde biri birini izleyen grevler ve bu grevlerin birçoğunun başarı ile sonuçlanması işçilerimizin sınıf savaşında



her geçen gün tecrübe ve bilincinin arttığını göstermektedir. DISK-e bağlı bütün sendikalar işçi haklarını daha örgütlü bir şekilde savunmakla çok defa patronlara istediklerini kabul ettirebilmektedirler. İşçi sınıfının sürdürdüğü grevlerde ekonomik isteklerin yanı sıra, sıkıyönetimin kaldırılması, tutuklu bulunan işçi ve sendika yöneticilerin, diğer ilericilerin serbest bırakılması gibi politik istekler de yer almaktadır.

Türkiye Komünist Partisinin, komünistlerin görevi, işçi sınıfının bu savaşını örgütlemek, ona yön vermektir. Yiğirlara inmek, sendikalarda çalışmak, fabrikalarda örgütler kurmak komünistlerin başta gelen görevidir.



— Alman Sosyalist Birlik Partisinin 9'cu plenumu çalışmalarını tamamladı. Uluslararası alanda yankılara devam eden plenumdan sonra bir bildiri yayınlandı. Bildirde, son iki yıl içinde, sosyalizm kuruculuğunda elde edilen ekonomik, politik, toplumsal ve ideolojik başarılarla yer verilmekte ve geçen iki yıl zarfında 60'tan fazla ülkeyle diplomatik ilişki kuran demokratik Almanyanın, Avrupada barışı ve güvenliği savunma politikasına katkıda bulunduğu belirtilmektedir. Bildirde ayrıca, geçen iki yıl içinde emekçilerin maddi ve manevi düzeyinin yükseltildiği, halka yapılan sosyal yardımların etkili bir hale getirildiği açıklanmaktadır.



— Islanda hükümeti, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine çağ-  
rıda bulunarak, İngiliz balıkçı ve harp gemilerinin Islanda kara  
sularından derhal geri çekilmesini, İngiliz hükümetinin bu konudaki  
provokasyonlarına son verilmesini istedi. Birleşmiş Milletler  
Örgütünde bir konuşma yapan Islanda temsilcisi, İngiliz harp ve  
balıkçı gemilerinin Islanda kara sularına girmesini ülkenin ege-  
menliğini tehlikeye sokmakla, Birleşmiş Milletler yasasını çiğnemek-  
le suçladı. Islanda hükümeti, İngiltere bu yöndeki provokasyonlarına  
son vermezse NATO dan çıkacaklarını açıkladı. Islandanın NATO  
üyeliğinden ayrılacağından korkan NATO kodamanları Brükselde top-  
landılar ve bu konuyu görüştüler. Fakat, bu sefer de anlaşmadan  
ayrıldılar.



--- Asyada güvenlik ve işbirliği sorunlarını görüşen uluslararası konferans, Bangladeş Halk Cumhuriyeti başkenti Dacca'da gelişmelerini tamamladı. Konferans, Asyada barış ve güvenliği sağlamlaştırmak, Asya ülkeleri arasında işbirliğini güçlendirmek amacıyla yapıldı. Konferansa katılan heyetlerin oybirliğiyle kabul ettikleri bildiride, Asyada barış, güvenlik ve çok yönlü işbirliği politikasının, kuvete başvurmama, ülkelerin toprak bütünlüğüne saygı, iş işlerine karışmama ve tam eşitlik prensiplerinin temeline dayanacağı belirtilmektedir. Karşılıklı yarar temeline dayanılarak çok yönlü ekonomik, kültürel, bilimsel işbirliğinin geliştirilmesi, Asyada barışın ve güvenliğin sağlanması yolunda ilk adım olacağı belirtilen bildiride de devamla şöyle denmektedir : "Sovyetler Birliği ile Hindistan, Hindistan ile Bangladeş ve Sovyetler Birliği ile Irak arasında imzalanmış barış, dostluk ve işbirliği anlaşmaları, Asyada



barış ve güvenliğin sağlanmasında önemli rol oynamaktadır.

Sovyetler Birliğinin ve öteki sosyalist ülkelerin izledikleri 1988 barış içinde yeni yeni yaşama politikası, Avrupada barışın ve güvenliğin sağlanması için sosyalist ülkelerin ve bütün demokratik güçlerin harcadıkları çabalar, silâhsızlaşma ve karşılıklı kuvvet indirimi görüşmeleri, Asyada durumun normalleşmesine büyük katkıda bulunmak tadır. Dekka konferansına katılan ülkelerin temsilcileri, kahraman Viyetnam, Laos ve Kamboca haklarının haklı davasını desteklemekte, Amerikan emperyalistlerini ve Saygon kukla hükümetini, Paris barış anlaşmasını gizlemekle suçlamaktadırlar.

Dekka'da yapılan Asya güvenlik ve işbirliği konferansında, Çin yöneticilerinin ulusal kurtuluş hareketine karşı izledikleri ihanet politikasını yeren bir bildiri yayınlandı. Bildiride, Çin yöneticilerinin Bangladesh kurtuluş hareketine karşı giriştikleri ihanet



politikası ve Pekin idarecilerinin Bangladeşin Birleşmiş Milletler Örgütüne üye alınmasına karşı çıkmaları sert bir şekilde protesto edilmekte. Çin yöneticilerinin bu iki yüzlülük politikası Asya kıtasında durumun normalleşmesini engellemektedir" denmektedir. Konferansta alınan kararlarda, Asyada bulunan bütün emperyalist askeri üslerin ve bloklerin kaldırılması, bu bölgede yapılan her türlü nükleer denemelere son verilmesi istenmektedir.

— Arjantin cumhurbaşkanı Kampore, görevine başlaması dolayısıyla Mecliste yaptığı bir konuşmada, askeri cunta döneminde tutuklanıp zindana atılan bütün siyasi tutukluları kapsayan genel af çıkarıldığını açıkladı. 11 Mart'ta yapılan genel seçimlerde cumhurbaşkanı olarak seçilen Ektor Kampore, cunta tarafından yasaklanan Arjantin Komünist Partisinin de serbest bırakıldığını bildirdi. Kampore,



ülkenin doğal zenginliklerini sömüren emperyalist tekellerin haki-  
miyetine son verileceğini, dışta <sup>13</sup>bağımsızlık ilkesine dayanan  
bir politika izleneceğini söyledi.

Ektor Kamporenanın başkanlığındaki yeni Arjantin hükümeti, işbeğine  
gelir gelmez sosyalist Kübeyle diplomatik ilişkiler kurdu.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI



31.5.1973 Öm.

TÜRK-İŞ'İN 9. GENEL KURULU

Türk-İş'in 9'cu Genel Kurul toplantısına katılan 272 delegenin çoğu bir birine şu soruyu soruyor: Kürsüye çıkmak, konuşmak ve derdimizi dökmek sırası bize ne zaman gelecek ?

Gerçekten de Genel Kurul çalışmalarına başlar başlamaz, sıkı-yönetimci, faşist, kısırcası işçi, emekçi düşmanı, yabancı tekelilerden, yerli ortaklarından, toprak ağalarından yana ne kadar politikacı varsa hepsi de Türk-İş Genel Kurulunun kürsüsünde boy gösterdi.

Fevziçoğlu, Türkeş gibi azıllı faşistler, işçiyi kurnazlatan Demirel'in temsilcisi, İnönü gibi işçi sınıfını palan düzenine peşkes çekenler Türk-İş Genel Kurul toplantısında hazırıldılar.

İşbirlikçi burjuvazinin, büyük toprak ağalarının çıkarlarını savunan politikacılar Türk-İş'in 9. Genel Kurulunda politik bir



gösteriye giriştiler. Bu gösteriden maksat, işçi sınıfına, memleket kamuoyuna birlik/olduklarına, aralarından su sızmadığını göstermektir. Gelişkilerini, çatışmalarına işçi sınıfına göstermemek, memleket kamuoyundan gizlemektir. İşbirlikçi burjuvazinin temsilcilerine bu imkânı Demirsoy-Tunç gibi sendika ağları verdi. Bu, sarı sendikacılığın işçi sınıfına karşı hiyasetlerinden bir yönüsidir.

Türk-İş kongresinin kürsüsüne sahip çıkmak, onu işçi sınıfının davalarının ortaya konduğu ve çözüm yollarının arandığı bir yer haline getirmek ne kadar önemliyse, kürsüden işçi sınıfına, memleket kamuoyuna verilecek yön ve fikirler de o kadar önemlidir. Tunç-Demirsoy klığı bunu <sup>çok</sup> iyi bilmektedir. Bunu iyi bildikleri içinde Tunç-ve Demirsoyler, genel kurultayın daha ilk gününde kürsüyü işçi düşmanı politikacılara teslim ettiler ve sarı işçi temsilcilerine gelince bu işi engellemenin yollarını aradılar.



Dünyanın hiç bir yerinde, sendikaların toplantılarında bu gibi rezalete görülmüş değildir. Gerçek sendikacılar, işçinin davasından yana çıkan onun haklarını savunan sendikacılar burjuva iktidarının, kapitalist sınıfın temsilcilerini kongre salonuna sokmazlar ve onlara kürsüyü teslim etmezler. Oysa, Türk-İş'in 9.kongresinde bunun tam aksini görüyoruz. Ve bu işi örgütliyenler, gerçek işçi temsilcilerinin konuşmasını engellemeye çalışanlar, işçi davalarını yeniden hasıraltı etmeye yeltenenler, sarı sendika patronu Tunç ve Demirsoylardır. Bu, Türk-İş'in, yani 600-700 bin işçiyi çatısı altında örgütleyen konfederasyonun kongresi midir, yoksa burjuva partilerinin genel toplantısı mı?

İşçi sınıfının çözüm bekleyen sınıfsal ve ulusal sorunları pek çoktur. Hattâ öylesine çoktur ki, Türk-İş genel kuruluna ayrılan



günler bu sorunların ortaya konmasına bile yetmez.

İşçi sınıfı hedeflerine ulaşabilmek için, her şeyden önce sendikal plânda birliği sağlamalıdır. İşçi sınıfı bu birliği sağlamak için de her şeyden önce buna karşı çıkan ve Amerikan emperyalistlerinin gizli ve açık ödenekleriyle ayakta tutulan Tunç-Demissoy kliğini başından uzaklaştırmalıdır. Bugünkü iktidar ve sıkıyönetimci paşalar işçi haklarına karşı somut bir saldırıya geçmek gayreti içindedirler. İşbirlikçi burjuvazi, Devlet Güvenlik Mahkemeleri tasarısıyla işçi sınıfına ve öteki demokratik, anti-emperyalist güçlere karşı yeniden teröre geçmek istemektedir. Türk-İş'in Ankara'da çalışmalarına devam eden kongresinde bu konulardan söz bile edilmemektedir. Tasarlanan sıkıyönetimin sivil <sup>elbise</sup> ~~sivil~~ ile devamıdır. İşte bu tasarıda işçi sınıfının grev ve toplu sözleşme hakları ağır bir tehdit altına girmiştir.



Sonra işçi sınıfının belini bükten başlıca ve hergiden önce ele  
 alınması gereken sorun pahalılık ve enflasyondur. Yalnız geçen  
 son bir yıl içinde fiyatlar % 38 oranında arttı. Emekçi halkın  
 kullandığı tüketim mallarındaki artışlar hesaplanacak olursa bu  
 rakam 60 da üstüne çıkacaktır. Bazı tüketim mallarındaki fiyat  
 artışları yüzde yüzdür. Ürnağın, nohutun kilosu 5, kuru fasulyenin  
 7, zeytinin 8, beyaz pavyan 16 liraya yükseldi. Ekmegin kilosu  
 ise iki liradır. Buna paralel olarak ordu masrafları, NATO harcam-  
 ları yaldan yıla artmaktadır. Bütçenin  $\frac{3}{2}$  si askeri harcamalara  
 ayrılmaktadır. Bu paralar ise işçi sınıfının, emekçi yığınların  
 sırtından çıkmaktadır. Sonra, bugün işsizlik bir sosyal sorun  
 olarak ortada duruyor. Her yıl dış ülkelere 150 bin işçi çıkıyor.  
 Bunların yığın yığın sorunu var. Bunların birçoğları Türk-İş üyesi.  
 Fakat Türk işin başını tutanlar bu işçilerimize sahip çıkacakları



yerde, onların sömürülmesinde büyük burjuvaziye ve yabancı tekelleştirmeci oluyorlar. Amerikan emperyalizmi Demirsoylara, Tunclara milyonlarca kireyi boşuna vermiyor. Bunlar kazın geleceği yerde n tavuğu esirgemiyorlar.

Yukarıda sıraladığımız bütün bu sorunların gözömlenmesi için işçi haklarının tepesinde sellenme, Demokles kılıcına ortadan keldirmek, işçi sınıfına ve bütün emekçilere hak ettikleri yaşama olanağına sağlamak, ve her şeyden önce de işçi sınıfının sendikal birliğini kurmak lazımdır. Bu da öncek Hleil Tunc-Demirsoy klığını Türk-işin başından etmek, işçi hareketini sınıf savaşı temeline daha sağlam oturtmakla olacaktır. Bu alanda komünistlere, büyük görev ve ödevler düşmektedir. Sendikalarda gelişmek, işçi hareketini örgütlemek, fabrikalarda komiteler kurmak komünistlerin vazgeçilmez görevidir.



31.5.973.0m.

Büyük şairimiz Nazım Hikmeti ve büyük romancımız Orhan Kemal  
anıyoruz.

Nazım Hikmet komünisti. Türkiye Komünist Partisinin yorulmaz bir savaşçısıydı. Halkımızın bu yüce ozanı TKP'nin dışında, proleterya-  
nın savaş ateşlerinin ötesinde düşünülmesi. Proleter şair, bütün haya-  
tına ve sanatına işçi sınıfının, emekçi halkımızın ekmek ve hürri-  
yet savaşına, sosyalizm savaşına adanmış. Nazım, işçi sınıfının öne-  
si, savaşkan kolu olan TKP nin savaşlarını dağ misali yükseltti, bu dev  
savaşın türküsünü çığırda, bu savaş sokaklara çıkardı. Onun türkü-  
leri en önde saldırıyor düşmanlara, İstanbulda Karlı Pazarlarda,  
Ankarada Altındağlarda, Zonguldakta-Kozluda, İzmitte, Karbükte,  
Kızıldercede, Türkiyenin dört bir bucağında, işçi yeteklerinde, üni-  
versite salonlarında, evlerin önünde duruyor Nazımın türküleri.



Nazım Hikmet sadece şair değildir. O, fabrikada sömürülen işçinin, toprak ağalarının zulmü altında inliyen ve toprak hasreti çeken köylünün dostudur. Emperyalizm<sup>in</sup>, sömürgeciliğin düşmanıdır, ulusal ve sosyal kurtuluşları için seveşenlerin dostudur. Nazım, eserlerinde ağların istirebini dile getiren büyük bir ozandır. Milli Kurtuluş Savaşımızı onun kadar canlı, onun kadar yürekten sevuşen, dile getiren bir şair Türkiyede yetişmemiştir. Nazım Hikmet harp düşmanıdır, barış<sup>sevuşu</sup> savunucusudur, barışı sevdiğü için yazdığı şiirler dünya ölçüsünde yayılmış, 80 den fazla dile çevrilmiştir.

TÜRKİYE SOSYALİZM VE İNKILAP TARİHİ VE İZLENLERİ



Nazım, halkımızın ulusal bağımsızlık, kurtuluş, yepyeni bir düzen uğrundaki savaşına, işçi sınıfının sosyalizm için verdiği savaşa her türlü baskı, ezgi ve sömürüye karşı yürütülen savaşa çok genç yaşında, daha 19'unda girmiştir. Ve ilk günden itibaren "kırk hara-milere, onlara destek olan Türkiye'nin gerici çevrelerine karşı baltasını bilemiş ve yigite saldırmıştır. Bu savaşta "Kerem gibi yanmıştır", "Koroğlu gibi gürz" sallamıştır. Büyük ozan, şiirleriyle, Marksçı-Leninci fikirleriyle bugün de bütün devrimcilere aşık tutuyor. İşkence odalarındaki, cellâtların elindeki devrimcilerin kalplerinde yanan inancı tazeliyor, onlara yeni bir güç veriyor.

Nazım da ölümlüydü herkes gibi. Ama bugün de yaşıyor halkımızın savaşlarında, Türkiye Komünist Partisinin savaş sıralarında. Halkımız çok kurbanlar vermiştir ulusal, sosyal bağımsızlık ve kurtuluş



3  
uğrunda. Bugünde bu savaşın, bu kurbanların ırsı kesilmiyor. *halası*  
Halkımız, Türkiye işçi sınıfı, yoksul köylüsü, ezilen bütün halkları  
kurtuluncaya kadar, savaşta üstün gelinceye kadar durmayacaktır,  
dinmeyecektir bu kanlı savaş. Kahramanlarımız yatıyor Karadenizin  
derinliklerinde. Türkiye Komünist Partisinin kurucusu Mustafa Sup-  
hilerin mezarları bu ~~SSSSSSSS~~ suların karanlık derinliklerinde.  
Ölülerimiz yatıyor Sakaryalarda, Dumlupınarlarda, *Kazıldere*de,  
Beyazıt meydanında, Kanlı Pazar yerlerinde. Nazımı unutmamak bu  
kurbanları unutmamaktır. Nazım ölmedi. Nazım yaşıyor halkımızın  
kurtuluş savaşı ateşleri içinde. *ve yaşayacaktır. bundan böyle de...*

Orhan Kemal de komünistti. Nazımın hem talebesi, hem de savaş  
yoldaşıydı. İşçi sınıfının sömürüye ve teröre karşı verdiği savaşa,  
halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluş savaşına katıldı, bu savaşın



en çetin cephelerinde yer aldı. Bu görüşlerinden ötürü işbirlikçi büyük burjuvazinin gösünde diken olan Orhan Kemal yıllarca zindanlarda yattı ve bunun 3,5 yılını büyük ozen Nazım Hikmetle Bursa ceza evinde geçirdi. Orhan Kemal, "emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin sömürü ve baskısından kurtulmadan işçi sınıfı, emekçi halkımız gerçek kurtuluşuna kavuşamaz" dedi. Ölümünden evvel Türkiye işçi sınıfına, ilerici, devrimci güçlere bıraktığı vasiyetnamede, komünist Orhan Kemal, bütün ilerici, devrimci güçlere seslenerek, emperyalizmi yerli işbirlikçileriyle memleketten kovmalarını, işçi sınıfının etrafında birleşmelerini ve işçi sınıfının önderliğinde bir iktidar kurmalarını öneriyor.